

# Jiří Paroubek: Zdroje chudoby republiky a českých občanů

- editor007 | 20. března 2024

**ČESKO: Dlouhodobě hovořím a píšu ve svých článcích o tom, že za poslední dva roky (2022 a 2023) v souhrnu klesla reálná mzda občanů střízlivě o zhruba 20 až 25%. I (podle mého názoru) poněkud podceněné propočty Českého statistického úřadu (ČSÚ) mluví o růstu spotřebitelských cen v obou posledních letech v souhrnu přes 25%.**

Ale pokud bychom vzali v úvahu jen zhruba 30 či 40 základních položek zboží nezbytných pro život občanů, ať už se jedná o opravdu základní druhy potravin anebo pohonné hmoty či elektrickou energii a nájmý, dostali bychom se na čísla inflace podstatně vyšší.

Nominální mzdy, jak uvádí ČSÚ v obou posledních letech, rostly – a já si myslím, že je to spíše nadceněný odhad – o 8%. Takže myslím, že odhad poklesu reálné mzdy o čtvrtinu či o pětinu je na místě.

Jaké jsou vlastně příčiny tak rychlého růstu inflace v českých zemích zaznamenaného snad jen v letech I. a II. světové války, po Zápotockého měnové reformě v roce 1953 a také na počátku 90. let po zahájení transformace ekonomiky.

1. Dováželi jsme dražší energetické suroviny, což bylo způsobeno tím, že jsme se dobrovolně odstříhli od dodávek levných ruských surovin. To stejné platí také, pokud jde o průmyslové kovy. Namísto levnějších ruských surovin jsme získávali pro český průmysl dražší suroviny na neruských trzích.
2. O desítky miliard korun se zvyšují každoročně vojenské výdaje státu. Další stamiliardy korun je vláda P. Fialy schopna zavázat následující tři až čtyři vlády k placení nesmyslných objednávek předražené vojenské techniky – stíhaček, obrněných transportérů, tanků atd... Zdá se, že kumulativně obří vojenské výdaje budou atakovat meze samotné finanční kapacity státu.
3. Zvláštním jevem byl růst cen elektrické energie. Většina elektrické energie v Česku je vyráběna zatím v jaderných elektrárnách anebo v uhelných elektrárnách. To umožňuje českých výrobcům udržovat rozumnou výši výrobních nákladů elektrické energie. Přesto se u nás vyrobená elektrická energie přeprodávala a přeprodává přes Lipskou energetickou burzu za podstatně vyšší ceny. Rozdíly mezi výrobními cenami ČEZu a prodejními cenami energií zakupované na Lipské burze, jsou enormní. To je jeden z faktorů, který významně negativně zapůsobil na životní úroveň českého obyvatelstva a na zvyšující se výrobní náklady českých firem. Řada z českých firem zejména v oblasti prvovýroby, ale také v oborech náročných na spotřebu elektrické energie se dostává či dostala do existenčních problémů. Před dvěma lety premiérem zveřejněný záměr zestátnit 30% akcií ČEZu, které jsou v držení soukromých investorů, se jaksi nenaplnil. Zřejmě proto, že téměř polovinu z těchto akcií mají ve svém držení mocné finanční skupiny mezinárodního kapitálu, především z USA.
4. Trvá i za rok 2023 obrovský odliv dividend z českých firem na účty jejich mateřských firem do zahraničí. Česká vláda pro zamezení tohoto odlivu kapitálu z Česka neudělala vůbec nic. Nešla ani cestou toho, aby alespoň část dividend byla reinvestována v naší republice. Vůbec neuvažuje ani o tom, že by došlo alespoň na přechodnou dobu k zavedení mimořádné daně z dividend. Tato možnost je konec konců dána jednou z evropských směrnic, ale současná vláda touto cestou zjevně jít nechce. Pokud by touto cestou byla ochotna jít, mohlo by v zemi zůstat třeba až třetina kapitálu vyváženého do zahraničí.
5. Nadnárodní společnosti v Česku rozvíjejí hru pomocí kouzel s vnitropodnikovými cenami a celkovou daňovou optimalizací českých filiálek nadnárodních společností, která vede

k nekontrolovatelnému a hlavně nezdaněnému odlivu dalších desítek miliard korun.

6. Německo zažívá, s výjimkou let 2008 a 2009, největší problémy své ekonomiky od roku 1950. To se samozřejmě projevuje na stagnaci či poklesu spotřebitelské poptávky v Německu, ale také poptávky německých firem po českém zboží.
7. Obchodní politika nadnárodních obchodních řetězců v Česku. Řetězce levně nakupují zboží a suroviny od dodavatelů v Česku i v zahraničí a prodávají s nekontrolovatelnou nadhodnotou, respektive s vesměs nepřiměřenou výší obchodního rozpětí. Vláda nebyla schopna prosadit, např. s využitím ÚHOZ (ten dělá, že se ho to vůbec netýká), aby obchodní řetězce u okruhu 30 až 40 opravdu základních druhů potravin byly povinny uvádět nákupní ceny a současně také ceny prodejní, za něž je potravinářské zboží realizováno na pultech a regálech. Velká část nadhodnoty, možná obří čisté výnosy z českých obchodních řetězců, jde do pokladen nadnárodních mateřských firem do zahraničí.

I podle českých poměrů podíl osob, které byly pod hranicí ohrožení příjmovou chudobou, setrval dlouhodoběji na úrovni kolem 10%. Kdybychom však použili mezinárodního srovnání a podívali se, kde je hranice chudoby v Německu, zjistíme, že tato hranice odpovídá zhruba naší průměrné mzdě. Z tohoto pohledu dvě třetiny českého obyvatelstva více než 30 let po sametové revoluci přežívají v bídě.

A jako by toho nebylo málo, v českých vládních kruzích se vynořila další zhoubná myšlenka, jejíž uplatnění by vedlo k dalšímu utážení opasků českých občanů. Mám na mysli překotné zavedení eura v naší zemi. To vše v situaci, kdy i velmi seriózní západoevropský tisk uvádí, že česká koruna je ve vztahu k euru podhodnocena o zhruba pětinu. Tzn., že pokud by došlo k zavedení eura v současné době s kurzem zhruba 1 : 25, byli by čeští střádalové (lidé, zejména ze středních vrstev) okradeni o cca pětinu hodnoty svých úspor. A samozřejmě všichni občané včetně nízkopříjmových, středněpříjmových a důchodců, tedy zejména zaměstnanci a senioři by při převedení svých příjmů z korun do eura, byli okradeni zhruba o pětinu hodnoty svého příjmu. A nadhodnota z těchto transakcí plynoucí by opět skončila v zahraničí, s negativním dopadem do životní úrovně českých občanů, zejména ze středních a nízkopříjmových vrstev.

AUTOR: Jiří Paroubek

[ZDROJ](#)